

DANI CALLEJA

Camí dels llacs amagats

Estiu que passa, estiu que apareix una nova travessa circular que uneix els refugis d'una zona determinada, habitualment als Pirineus. La precursora més coneguda va ser la ruta "Carros de foc", que es va engegar el 1987 al parc nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici. Vint anys després, la possibilitat d'elecció és àmplia: "Cavalls de vent", pel parc natural del Cadí-Moixeró; "La porta del cel", al parc natural de l'Alt Pirineu i l'Arieja; "El setè segell", que recorre la Vall d'Aran; "Estels del Sud", al massís dels Ports, o "Els 3 monts", que visita el Montseny, Sant Llorenç del Munt i Montserrat. I no són pas les úniques.

Una de les novetats d'aquestes vacances ha estat l'aparició de la "Ruta dels estanys amagats", que uneix la muntanya de l'Alta Cerdanya amb la Vall del Madriu, a Andorra, declarada patrimoni de la humanitat de la

Aquest estiu, als Pirineus, s'ha estrenat una travessa de muntanya, que recorre paisatges de l'Alta Cerdanya i d'Andorra. Un dels trets distintius és que part dels diners que s'hi obtinguin seran destinats a netejar i a conservar els quaranta estanys de la ruta.

Unesco. Els promotors van pensar que alguns dels refugis d'aquesta zona són força visitats a l'hivern, gràcies als esports de neu, però que, en canvi, no reben gaires excursionistes a l'estiu. Per això van decidir d'oferir aquesta travessa circular, que enllaça els refugis de Malniu, Cap del Rec, estanys de la Pera, l'Illa i Cal Pere Sidro. Els estanys són un dels grans al·licients de l'itinerari i hom ha volgut que també en sortissin beneficiats d'al-

guna manera. Amb aquest objectiu, l'organització destina un euro de cada inscripció a la neteja del fons dels llacs i de l'entorn.

Un altre tret característic de la ruta és que també vol oferir una visió més cultural i humana d'aquesta part dels Pirineus. Per això, la travessa dels llacs amagats es pot fer en dues versions diferents: les categories "Natur" i "Cultur". Per completar la variant "Natur" s'han de presentar fotografies

A la pàgina anterior, estany dels Mllyons. A dalt, refugi de l'Illa i a la dreta, estany de Malniu.

dels participants en escenaris com la cascada del Molí del Salt, la bassa de Comabella, el serrat de les Comes o la Portella d'Engorgs. I per optar a la versió "Cultur", les fotos hauran de ser fetes al museu de l'Esclop del poble de Meranges, a la farga d'Andorra o a la cabana dels Esparvers, petita construcció de pastors que va ser punt de referència per als contrabandistes que es movien entre la Cerdanya i Andorra.

A banda de les opcions "Natur" i "Cultur", la "Ruta dels llacs amagats" també ofereix alternatives més competitives, que l'equiparen a la resta de travesses circulars entre refugis que es fan als Pirineus. Per exemple, es pot seguir la categoria "Cims", que preveu l'ascens a la Tossa Plana de Lles, el Puigpedrós, i els pics de Pesons i Perafita, tots fregant els tres mil metres. En aquesta versió, no cal seguir tot el traçat ni passar per tots els refugis, sinó que hom pot passar per drecceres si vol anar més de pressa, i només cal acreditar amb fotografies l'arribada als cims. Hi ha una última possibilitat, anomenada "Corredor", que preveu just el contrari: no cal pujar als pics, però sí cobrir tot l'itinerari i fer-ho en menys de 48 hores.

Per als qui no vulguin competir, però sí gaudir del paisatge amb tranquil·litat, la cosa més recomanable és seguir alguna de les dues primeres versions. El període oficial de la travessa va des del juliol fins a final de setembre, però també es pot fer en

alguna altra època de l'any; això sí, amb més dificultats i precaucions si és a l'hivern.

Si el fem durant l'època oficial, la travessa segueix a grans trets el reglament de les existents. L'organització dóna un passaport als participants, que l'han de segellar a cada refugi. Es pot començar el recorregut a Malniu, Cal Pere Sidro o al Cap del Rec, i fer-lo en el sentit que es vulgui sense límit de temps.

El camí ens portarà per espais protegits de gran interès. És el cas, per exemple, de la reserva nacional de caça de la Cerdanya - Alt Urgell, que té una superfície de 19.000 hectàrees. Si tenim sort, podrem veure-hi algun isard, l'animal més característic de la zona i que va ser l'objecte inicial de la creació de la reserva l'any 1966. També hi podem trobar cabirols i cérvols i, entre els ocells, s'hi destaquen el trençalòs, la perdiu blanca i l'àliga daurada.

L'altra gran visita que ens espera és la vall del Madriu, ja en terres andorranes, declarada el 2004 patrimoni mundial en la categoria de béns culturals. Segons la llei del patrimoni cultural d'Andorra, el paisatge cultural s'entén com l'obra conjunta de l'home i la natura, que forma una unitat coherent pels seus valors estètics, històrics o culturals. La vall del Madriu es correspon amb aquesta definició, perquè ha mantingut intactes les estructures d'organització i gestió de l'espai des de

l'època medieval. En aquest indret el refugi on haurem de passar la nit, anomenat de l'Illa, és l'únic del recorregut que no té guarda, per la qual cosa cal portar menjar i tot allò que necessitem per passar la nit. Aquest aixopluc, prop de l'estany del mateix nom, és també final d'una de les etapes de la travessa transpirinenca (o sender de gran recorregut) GR-11, que recorre els Pirineus de mar a mar, des de l'Atlàntic a la Mediterrània o a la inversa. Un altre refugi comú a totes dues rutes és el de Malniu, que també s'aixeca en una zona d'estanys.

Els llacs de muntanya són, sens dubte, l'estrella d'aquest recorregut, i n'hi podem veure tants —una quarantena— que ens serà difícil de decidir quin ens agrada més. La bassa de Comabella, petita i amagada, és un dels estanys ocults als quals fa referència el nom de la ruta. Alguns altres són més coneguts, com el de Malniu. Hi ha una llegenda que diu que si algú aconsegueix d'agafar un llençol de les dones d'aigua de Malniu esdevindrà una persona rica i pròspera. Els arbres que voregen tot l'estany de Malniu contrasten, per exemple, amb la soledat del desert de roques que trobarem al circ dels Engorgs. Però allà, entre les pedres, també ens esperen una desena d'estanys amagats. I segur que es deixaran veure si fem l'esforç d'intentar-ho.

Marta Viladot Santaló